

INSPIRATIONSKATALOG

Sådan kan I arbejde med Verdensmålene

10 cases fra ungdomsorganisationer i Danmark

Inspirationskatalog: Sådan kan I arbejde med Verdensmålene
10 cases fra ungdomsorganisationer i Danmark

Udgivet: november 2019 af DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd

Redaktør: Ane Edslev Jacobsen

Forfattere: Ane Edslev Jacobsen og Tobias Simonsen

Grafisk tilrettelægning: Anne-Mette Thomsen / Grafliokus.net

Foto: Christer Holte, arkivfotos

Tryk: KLS Pureprint – 100 % bæredygtige tryksager (Pureprint, Cradle to Cradle, ISO 14001 miljø-certificering)

INSPIRATIONSKATALOG

Sådan kan I arbejde med Verdensmålene

10 cases fra ungdomsorganisationer i Danmark

HASLEV UDVIDEDE HØJSKOLE

VERDEN HAR BRUG FOR DIG – OG ANDRE UNGE

Kære ung,

Det her katalog er lavet specielt til dig.

Som ung har du en helt særlig rolle at spille i vores fælles mission om at skabe en bæredygtig verden. Du er ung i en tid, hvor der for første gang er globalt fokus på, at vi må lave store forandringer, hvis vores klode og mennesker på den skal kunne leve i fremtiden. Det kom til udtryk, da alle verdens lande i 2015 på FN's Generalforsamling vedtog 2030-dagsordenen og de **17 Verdensmål**, som skal sikre en mere grøn, retfærdig og lige verden, som er tryk for dig og kommende generationer at leve i.

Samtidig er du en del af den største ungegeneration nogensinde. Det betyder, at du har den største generation af potentielle forandringsagenter ved din side. Når du sammen med andre unge engagerer dig i arbejdet for bæredygtig udvikling, begynder forandringerne at ske: i jeres lokalsamfund, foreninger og andre fællesskaber og på jeres uddannelser og arbejde. At du og andre **børn og unge er forandringsagenter**, anerkendes i FN's 2030-dagsorden:

Children and young women and men are critical agents of change and will find in the new Goals a platform to channel their infinite capacities for activism into the creation of a better world¹

Og det er rigtigt. På globalt plan er vi vidne til, at **unge sætter fokus på verdens udfordringer**: klimakrisen, voksende ungdomsarbejdsløshed og angreb på demokrati og menneskerettigheder. Og på lokalt og nationalt plan ser vi igen og igen eksempler på, at **unge kommer med bud på løsninger**: I udvikler lærerige og innovative verdensmålsaktiviteter, I engagerer jer i den offentlige og politiske debat om bæredygtig udvikling – og vigtigst af alt: I handler.

**Jeres handlinger
skaber forandringer og gør
en forskel – for andre mennesker
og for kloden**

HUSK AT...

Vi kan godt nå at komme i mål med Verdensmålene – og jeres engagement er helt essentielt. Her er 5 huskepunkter, som I kan tage med jer på rejsen.

1.

Verdensmålene giver jer et stærkt grundlag for at kræve **indflydelse** på Danmarks og verdens udvikling. Det er jeres fremtid og jeres klode, det gælder – og derfor skal I lyttes til. Husk det næste gang, I møder en lukket dør.

2.

Du kan ikke løse Verdensmålene alene – det er verden og dens udfordringer for stor til. Det er vores **fælles ansvar** at skabe en mere bæredygtig verden, og derfor skal vi finde løsninger og skabe forandringer i fællesskab.

Tag dine venner og foreningskammerater under armen, så vi kan løfte i flok.

3.

Verdensmålene har et gennemgående princip kaldet **Leave No One Behind**.

Det betyder, at ingen må lades i stikken; alle skal inkluderes i samfundsbeslutninger, og alle skal få fordel af den bæredygtige udvikling. Tænk princippet ind i de aktiviteter og projekter, I laver.

4.

Der er mange unge, som ikke er en del af foreningslivet – både i Danmark og i udlandet. Men de og deres bidrag er virkelig vigtige, hvis vi sammen skal nå i mål. Stil derfor jer selv spørgsmål som:

Hvordan får vi de unge, som ikke er en del af en forening med ombord?

Hvordan sikrer vi, at vi får **alle unge med i fællesskabet**?

5.

Unge og ungdomsorganisationer rundt om i hele verden er allerede i fuld gang med at arbejde med og for Verdensmålene – i høj grad også i danske ungdomsorganisationer. **Brug jeres netværk** i andre organisationer, i skoler, på uddannelser og arbejdspladser til at dele inspiration til konkret handling, kreative påfund og engagerende aktiviteter.

INSPIRATIONSKATALOG - HVAD ER DET?

DUF har i dette inspirationskatalog samlet eksempler på, hvordan 11 ungdomsorganisationer i Danmark arbejder med Verdensmålene, og hver organisation giver en anbefaling til, hvordan andre ungdomsorganisationer kan give sig i kast med Verdensmålene. Forhåbentlig kan du – og din forening – bruge nogle af disse eksempler som inspiration til at arbejde Verdensmålene på en måde, der giver mening for jer.

I kataloget vil du kunne læse om organisationernes verdensmålsaktiviteter og effekterne af dem. Hver historie er koblet til minimum ét Verdensmål, hvilket er markeret med Verdensmålets logo på siden, og på den måde kan du bladre direkte hen til dét eller de Verdensmål, som optager dig mest, eller som er mest oplagt at arbejde med i jeres forening.

OG HUSK, DUF har over 75 medlemsorganisationer, som består af mere end 5.000 lokalforeninger og over 600.000 medlemmer fordelt på blandt andet studenterorganisationer, religiøse foreninger, spejdere, miljøorganisationer, kulturelle organisationer og politiske ungdomsorganisationer. Derfor er der helt sikkert mange flere innovative, gode og lærerige eksempler på, hvordan danske unge arbejder med Verdensmålene i deres forening. Hvis du har et eksempel på, hvordan I arbejder med Verdensmålene eller bæredygtighed i jeres organisation, så del det endelig med os!

Lad os inspirere hinanden.

TAK FOR AT DELE JERES ERFARINGER!

INDHOLD

KORT OG GODT: Hvad er Verdensmålene?	8
SPEJDERNE bygger en bedre verden med Verdensmålene	9
IMCC får en stærk offentlig stemme med Verdensmål 3	10
FOLKEKIRKENS NØDHJÆLPS UNGDOM oplyser om Verdensmålene i nationale og internationale samarbejder	11
RADIKAL UNGDOM bruger Verdensmålene til at formidle svære dagsordener	12
KFUM OG KFUK I DANMARK bruger landsmøde som forum til at diskutere Verdensmålene	13
BIFROST bruger rollespil til at tale om køn og ligestilling	14
UNG MOSAIK betragter bæredygtighed som en god ramme for nye samarbejder	15
UNGDOMSRINGEN arbejder med ung til ung-undervisning i reproduktiv sundhed i Uganda	16
LO UNGDOM og DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD brugte Verdensmål 11 som ramme for fælles konference	17
OPERATION DAGSVÆRK oplyser om Verdensmålene gennem humor og dialogværktøjer.....	18
Vil du vide mere?	19

KORT OG GODT: HVAD ER VERDENSMÅLENE?

Verdensmålene består af i alt **17 mål og herunder 169 delmål**, som tilsammen skal løse mange af klodens største problemer inden 2030. De blev vedtaget på FN's Generalforsamling i 2015, og således blev der sat en fælles kurs mod en bæredygtig fremtid for alle mennesker og for kloden.

Verdensmålenes engelske navn er *Sustainable Development Goals* (forkortet: *SDGs*). Direkte oversat betyder det **mål for bæredygtig udvikling**. Og det er præcist dét, formålet med Verdensmålene er; de skal sikre, at vi alle skal kunne leve et godt liv nu og samtidig kunne give en god verden videre til de kommende generationer.

Nedenfor ses den farverige matrix, som er Verdensmålenes visuelle udtryk. Den har du måske set før. Der er én farvet firkant pr. Verdensmål, og hvert Verdensmål rummer et indsatsområde med en række delmål, som skal opnås for at sikre bæredygtig udvikling.

Verdensmålene er tæt forbundne og har betydning for dig, dine venner og din familie – uanset om du bor i Hanstholm, Holbæk eller Honduras. Verdensmålene skal nemlig sikre, at du ligesom andre mennesker kan leve et værdigt liv, at du kan få dig et job, at du er sund og rask, og at naturen omkring dig er ren. Det betyder, at:

**Det er lige så vigtigt, at vi opnår
Verdensmålene lokalt og nationalt
i Danmark som i resten
af verden**

SPEJDERNE BYGGER EN BEDRE VERDEN MED VERDENSMÅLENE

I Danmark har vi fem spejderkorps, som er samlet i paraplyorganisationen **Spejderne**. Hvert år på Spejderdagen mindes spejdere den uselviske Sct. Georgs heltegerninger og aflægger spejderløftet, som blandt andet går på at være hensynsfuld og hjælpe andre, tage medansvar for samfundet og at værne om naturen. På Spejderdagen i 2018 lancerede Spejderne aktivitetsmaterialet "Byg en Bedre Verden" i samarbejde med Tuborgfondet – og helt i tråd med Spejderdagens ånd kan aktivitetsmaterialet bruges til at lave små heltegerninger i hverdagen og skabe en bedre og mere bæredygtig verden. Materialet tager udgangspunkt i FN's 17 Verdensmål, og tanken er, at aktiviteterne giver spejdere redskaber til at arbejde med bæredygtighed i hverdagen og i spejdergruppen.

Med "Byg en Bedre Verden" har de fem spejderkorps fået et fælles udgangspunkt at arbejde med Verdensmål ud fra – i en ramme af aktiviteter, som giver mening for spejdergrupperne; eksempelvis kan man prøve kræfter med fremtidens spejdermad, insekter, samt finde tiltag til at mindske ressourcspild i spejderhytten. Det er denne kobling mellem Verdensmål og Spejdernes DNA – såsom spejdermetoden og learning by doing – der gør, at "Byg en Bedre Verden" er en meningsfuld ramme for at arbejde med Verdensmålene for Spejderne. Hvad kan aktiviteterne i "Byg en Bedre Verden" – i en større skala?

Margrethe Grønvold Friis, frivillig i Spejderne, fortæller:

"Med afsæt i spejdermetoden og learning by doing er aktiviteterne udviklet for at give børn og unge en ny indgangsvinkel til verden. Hermed giver aktiviteterne os mulighed for at afprøve og reflektere over, hvordan vi kan se os selv handle på verdensmålene og derved være med til at bygge en bedre verden. Aktiviteterne giver inspiration til, hvordan vi kan handle – både i vores ungdomsfællesskaber, men også i de andre fællesskaber, vi er del af – skole, arbejde, vores lokalsamfund, land og ja, hele verden."

Selvom materialet det er udviklet til spejdergrupper, kan det sagtens kan bruges af børn, unge og voksne i andre fællesskaber.

TIP

Find "Byg en Bedre Verden" her:
spejderne.dk/projekter/bedre-verden.

➔ SPEJDERNE ANBEFALER

Tag udgangspunkt i det, der gør jeres organisation unik, når I skal udvikle aktiviteter med Verdensmålene – dvs. organisationens formål, identitet, værdier og metoder. Det giver nemlig et praj om, hvad organisationens unikke bidrag til Verdensmålene er, og hvilke aktivitetstyper der vil give mening for organisationens frivillige.

IMCC FÅR EN STÆRK OFFENTLIG STEMME MED VERDENSMÅL 3

International Medical Cooperation Committee (IMCC) blev stiftet i 1950. IMCC arbejder i Danmark og udlandet med sundhedsfremmende projekter og er en stærk ungestemme i sundhedspolitiske processer og emner.

IMCC kom i gang med verdensmålsarbejdet ved at kortlægge hvilke Verdensmål og delmål, som IMCC's eksisterende aktiviteter og projekter relaterer sig til. Med organisationens stærke fokus på sundhedsfremme blev det tydeligt, at Verdensmål 3 om *Sundhed og trivsel* kunne tjene som et udgangspunkt for IMCC's virke og kommunikation om, hvad IMCC laver. Dertil gav delmålskortlægningen et mere detaljeret overblik over, hvordan IMCC konkret bidrager til Verdensmålene, fx også indenfor temaer om ligestilling og klima. Dette har IMCC kunnet bruge som ramme for at tale om projekter med internationale partnere og som udgangspunkt for udvikling af nye indsatser. Hvad har det givet IMCC?

Frederikke Bach Larsen, medlem af IMCC's landsbestyrelse, fortæller

“Verdensmålene giver os en fælles ramme og mål, som også verden udenfor IMCC forstår, hvad indebærer. Med Verdensmålene har vi fået en højaktuel kontekst til at fortælle om og advokere for de ting, vi gør. Verdensmålene har gjort det lettere at 'teame op' med nye eksterne samarbejdspartnere, og det har styrket os internt i organisationen, fordi vi frivillige har et fælles sprog på tværs af forskelligartede aktiviteter. Både i og udenfor IMCC bidrager Verdensmålene til oplevelsen af, at vi sammen kæmper for noget vigtigt, og det viser os, at vores arbejde i organisationen er en del af en større bevægelse på tværs af landegrænser og sektorer.”

IMCC har eksempelvis fundet nye samarbejdspartnere i Sundhedsnetværket, en sammenslutning af civilsamfundsorganisationer, som har fokus på sundhedsfremme. Verdensmål 3 blev i høj grad grundlaget for netværkets eksistens, og IMCC spår, at organisationerne formentlig ikke havde fundet hinanden, hvis ikke de havde været bevidste om, at de arbejdede indenfor det samme verdensmål.

IMCC har ligeledes kunne bruge Verdensmål 3 til at styrke organisationens position som unges stemme på sundhedspolitiske emner. Af denne grund bliver IMCC derfor bl.a. inviteret til formøder i Udenrigsministeriet forud for Verdenssundhedsorganisationens (WHO's) generalforsamling, ligesom IMCC er en del af den danske delegation til FN's Kvindekommissionens årlige samling.

→ IMCC ANBEFALER

Sæt jeres organisation og aktiviteter under luppen og undersøg, hvordan de rammer ind i de globale dagsordener, der er vigtige for jer. På baggrund heraf kan I bruge Verdensmålene som platform til at skabe et fælles udgangspunkt og sprog internt i organisationen og som strategisk samarbejdsgrundlag med eksterne partnere.

FOLKEKIRKENS NØDHJÆLPS UNGDOM OPLYSER OM VERDENSMÅLENE I NATIONALE OG INTERNATIONALE SAMARBEJDER

Folkekirkens Nødhjælps Ungdom (NU) engagerer unge til fordel for en mere retfærdig verden. Igennem forskellige aktiviteter, kampagner og netværk sættes fattigdomsudryddelse, udviklingspolitik, verdensmål, klima og en række andre områder på dagsordenen.

NU startede med at involvere sig i verdensmålsarbejdet gennem debatter og politiske aktiviteter. Blandt andet har NU afholdt debatter om Verdensmålene for FDF og KFUM & KFUK i Danmark, og NU holder også oplæg på efterskoler og højskoler. Et andet eksempel har været, da NU lavede et event på FDF's landslejr ved Himmelbjerget, hvor deltagerne skulle lave forskellige aktiviteter relateret til Verdensmålene, mens de bevægede sig mod toppen af Himmelbjerget. Derudover holder NU arrangementer for at skabe øget opmærksomhed om Verdensmål 1 *Afskaf fattigdom* og Verdensmål 13 om *Klimatilpasning*, som er tæt relaterede til NU's fokusområder.

Også internationalt sætter NU fokus på Verdensmålene. Blandt andet er en studietur til Palæstina, hvor NU skulle lave erfaringsudveksling med en palæstinensisk ungdomsorganisation, blevet til en øjenåbner for måden, man tilgår Verdensmålene på. På turen var det særligt Verdensmål 16 om *Fred, retfærdighed og stærke institutioner*, som fyldte for de unge.

Camilla Bøgelund, tidligere forperson for NU, fortæller:

“Folkekirkens Nødhjælps Ungdom har et internationalt samarbejde med en ungdomsorganisation i Palæstina, som vi under en studietur afholdt en workshop om Verdensmålene sammen med. De palæstinensiske unge havde svært ved at se, hvordan de kunne arbejde med andre mål end Verdensmål 16 om fred, retfærdighed og stærke institutioner, fordi problemstillinger relateret til fred og retfærdighed fylder meget i Palæstina. Efter noget tid begyndte de dog at åbne op for deres mål og drømme for de ting, de kunne gøre noget ved, og snart havde de palæstinensiske unge en hel liste af emner, vi – som unge fra forskellige steder i verden – kunne samarbejde om. Det handler om at bruge Verdensmålene til at være referenceramme for den forandring, man vil se”

Efter studieturen har NU skabt kontakt mellem den palæstinensiske ungdomsorganisation og en ugandisk organisation, som NU samarbejder med, og dette har muliggjort sparring om verdensmålsrelaterede emner såsom ligestilling og klima mellem organisationerne.

→ FOLKEKIRKENS NØDHJÆLPS UNGDOM ANBEFALER

Tag fat i de Verdensmål, som giver mening i jeres organisation. I behøver ikke at forholde jer til alle Verdensmål fra start og på én gang. Start hellere med at arbejde med de Verdensmål, som I reelt kan gøre noget ved gennem aktiviteterne i jeres forening.

RADIKAL UNGDOM BRUGER VERDENSMÅLENE TIL AT FORMIDLE SVÆRE DAGSORDENER

Radikal Ungdom er en politisk ungdomsorganisation, der arbejder med politisk engagement og demokratisk deltagelse.

For Radikal Ungdom giver Verdensmålene mening, fordi flere af dem stemmer overens med temaer, som organisationen allerede arbejder med – blandt andet fred, partnerskaber og klima. Verdensmålene har på den måde givet Radikal Ungdom en ramme til at kunne italesætte organisationens visioner for Danmarks og verdens udvikling. På nationalt plan har Radikal Ungdom blandt andet brugt Verdensmålene som tema for organisationens seneste skolekampagne. Her kunne elever få sig en midlertidig verdensmålstatovering og kampagnemateriale såsom kopper og flyers, og de frivillige fra Radikal Ungdom havde T-shirts med Verdensmålene på. Som led i kampagnen talte de frivillige med eleverne om Radikal Ungdoms visioner, og om hvordan disse visioner understøtter Verdensmålene.

Sofie Johanna Kuhn, ansvarlig for internationale samarbejder i Radikal Ungdom, fortæller: *“Verdensmålene hjælper os til at formidle svære dagsordener som fx klima, som kan være svære at snakke om. Vi bruger derfor Verdensmålene aktivt i vores eksterne kommunikation, hvor vi kan få flere i tale om aktivt medborgerskab, og hvordan Verdensmålene er lige så relevante i Danmark som i resten af verden.”*

Foruden at bruge Verdensmålene i den politiske kommunikation har Radikal Ungdom haft fokus på Verdensmålene på den årlige internationale dag for organisationens internationale projektgrupper. To år i træk har der været et aktivitetsløb på dagen, hvor posterne har været direkte relateret til et eller flere Verdensmål. Eksempelvis fik deltagerne på posten om Verdensmål 9 om *Industri, innovation og infrastruktur* først oplæst en beretning og fakta om infrastruktur i Indien og skulle derefter diskutere, hvad god infrastruktur betyder for bæredygtig udvikling. Herefter fik deltagerne uddelt byggematerialer og skulle bygge den mest holdbare bro på 15 minutter. Foruden broens holdbarhed blev deltagerne bedømt på, om de brugte bæredygtige materialer. Sammen med en masse andre poster bidrog denne aktivitet til større forståelse for Verdensmålene blandt deltagerne – og samtidig også for organisationens forskelligartede internationale projekter.

→ RADIKAL UNGDOM ANBEFALER

Betragt Verdensmålene som noget, der skal opnås i Danmark i ligeså høj grad som i resten af verden. For at gøre Verdensmålene mere konkrete kan I kigge nærmere på nogle af delmålene; de er tættere på virkeligheden og mere handlingsorienterede. Delmålene kan I bruge som udgangspunkt for at udvikle aktiviteter og skabe positive forandringer i jeres kontekst.

KFUM OG KFUK I DANMARK BRUGER LANDSMØDE SOM FORUM TIL AT DISKUTERE VERDENSMÅLENE

KFUM og KFUK i Danmark er en kirkelig børne- og ungdomsbevægelse, der tilbyder børn og unge aktiviteter igennem lokalforeninger, lejre og festivaler i Danmark og et globalt fællesskab gennem de internationale bevægelser YMCA og YWCA.

Verdensmålsarbejdet i KFUM og KFUK blev rigtig skudt i gang på organisationens seneste generalforsamling, hvor et bredt udsnit af lokalforeninger havde fremsat et forslag om at tage del i arbejdet med Verdensmålene. I forslaget var der lagt vægt på, at lokalforeninger skulle have inspiration og værktøjer til at arbejde med Verdensmålene konkret i deres by. Forslaget blev diskuteret i plenum på generalforsamlingen, og med mange mennesker og lokalforeninger samlet på tværs af geografi, alder og udgangspunkt var der både bemærkninger for og imod en implementering af Verdensmålene i organisationen – ud fra både organisatoriske og teologiske overvejelser. Sidstnævnte skyldes, at KFUM og KFUK i Danmark er en kristen funderet organisation, hvorfor det er vigtigt, at måden at arbejde med Verdensmål på stemmer overens med organisationens kristne værdier. Forslaget endte med at blive stemt igennem med et stort flertal. Efterfølgende blev der nedsat en gruppe, som skulle kvalificere en tilgang til Verdensmålsarbejdet. I gruppen var der folk med viden om Verdensmålene, medlemmer med beslutningskompetence i organisationen og medlemmer med en vis skepsis, hvilket sikrede, at flere vinkler var repræsenteret. Gruppen udarbejdede et forslag til hovedbestyrelsen, som på den baggrund vedtog, at KFUM og KFUK skal fokusere på udvalgte Verdensmål, og at der skal være en koordinerende arbejdsgruppe på området.

Internationalt har KFUM og KFUK også fokus på Verdensmålene i projektet Y-Glocal, hvor unge i bl.a. Danmark, Sydafrika og Cameroun mødes og erfaringsudveksler om deres lokale handlinger, som skal bidrage til at løse globale udfordringer.

Anna Gundersen, frivillig i KFUM og KFUK i Danmark, fortæller:
“Projektet skal hjælpe med at skabe forståelse trods afstande. Vi vil med samarbejdet arbejde med Verdensmålene med udgangspunkt i, at unge oplever globale udfordringer på forskellige måder, og at der er mere end én løsning til at nå Verdensmålene, fordi det afhænger af kontekst”

TIP

KFUM og KFUK har nu lavet aktivitetsmateriale, der tager udgangspunkt i Verdensmålene her:
sites.google.com/kfum-kfuk.dk/verdensmaal.

➔ KFUM OG KFUK ANBEFALER

Vær opmærksom på at sikre en bred forankring i organisationen, når I beslutter at arbejde med Verdensmålene. Det er vigtigt at gå i dialog både med de interesserede og skeptiske – og med både de nationalt og lokalt engagerede medlemmer.

BIFROST BRUGER ROLLESPIL TIL AT TALE OM KØN OG LIGESTILLING

Bifrost er en landsforening, som gennem rollespil udvikler børn og unge til hele, kreative og sociale individer og giver dem en forståelse for andre mennesker og kulturer gennem styrkelsen af deres empati, refleksion og indlevelse.

Landsforeningen Bifrost har, også før Verdensmålene blev vedtaget, arbejdet med temaerne køn og ligestilling igennem rollespil. Dette relaterer sig som bekendt til Verdensmål 5 om *Ligestilling mellem kønnene*. Bifrost har her særligt fokus på, hvordan man skaber rum for sunde fællesskaber blandt unge – uanset køn. Som led i dette har Bifrost et initiativ kaldet *Trygdeltagelse*, som blandt andet indebærer oversigter med '10 gode råd til kønsinkluderende rollespil', retningslinjer med fokus på at skabe tryghed blandt deltagere samt håndteringsguides i tilfælde af brud på retningslinjerne. Derudover har organisationen igennem debat-aftener sat fokus på emner såsom *Toxic Masculinity* – et begreb, som beskriver en aggressiv og dominerende form for maskulinitet – for at skabe refleksion om kønsroller og stereotyper.

Også når unge selv skal designe rollespil, opfordrer Bifrost til at indtænke overvejelser om køn og ligestilling. Eksempelvis skal de unge i deres design overveje, om rollernes køn skal være bestemt på forhånd, eller om det er ligegyldigt for historien, hvilke køn forskellige roller har – og om man kan undgå at reproducere kønsrelaterede magtstrukturer, hvis det ikke er nødvendigt for historien.

Rene Bokær, generalsekretær i Bifrost, fortæller om rationalet bag ligestillingsfokusset:

"Hvis det ikke handler om at udspille middelalderlige kønsroller, så skal vi lade være med at bruge middelalderlige kønsroller. Hvis vi gerne vil have flere kvindelige ungeledere, skal vi 'empower' dem igennem de roller, de har, og det vi spiller rollespil om."

Internationalt har Bifrost også fokus på ligestilling. Bifrost laver sammen deres partnerorganisation i Palæstina rollespil om ligestilling og kønsroller, som er et meget sensitivt emne i den palæstinensiske kontekst. Rollespil er her en metode, som kan facilitere refleksioner blandt de unge rollespillere omkring svære emner, fx æresdrab og seksualitet, i et trygt og respektfuldt miljø.

➔ BIFROST ANBEFALER

Start med de lavthængende frugter. Kig på jeres eksisterende aktiviteter og forsøg at integrere Verdensmålene og bæredygtighed ind i dem og jeres arbejdsgange – i stedet for nødvendigvis at lave en masse nye aktiviteter.

UNG MOSAIK BETRACHTER BÆREDYGTIGHED SOM EN GOD RAMME FOR NYE SAMARBEJDER

Ung Mosaik er en paraplyorganisation for Pinsekirkernes lokale børne- og ungdomsforeninger og tilbyder børn og unge fællesskaber og aktiviteter med et kirkeligt udgangspunkt.

For Ung Mosaik har det ikke været et mål i sig selv at arbejde med Verdensmålene. Mange af de områder, som organisationen og dens lokalforeninger arbejder med, er dog relaterede til flere af Verdensmålene. Helt konkret har Ung Mosaik fokus på at sikre trygge rammer for børn og unge i organisationens fællesskaber og tilbyder blandt andet foredrag og sparring til lokale handlingsplaner omkring trivsel og samvær. Dette understøtter nogle af delmålene under både Verdensmål 3 om *Sundhed og trivsel* og Verdensmål 5 om *Ligestilling mellem kønnene*.

For Ung Mosaik kunne det give mening at styrke samarbejdet mellem kirkelige organisationer og ikke religiøst funderede foreninger, når det handler om Verdensmålene; for selvom der er forskelle på organisationerne, har de et fælles ønske om at gøre verden til at bedre sted.

Lucas Skræddergaard, frivillig i Ung Mosaik, fortæller:

”Vi tror også på et liv før døden. I Ung Mosaik arbejder vi for at skabe en bedre verden, og derfor må vi tage ansvar for, hvordan mennesker har det her i verden. Men det er meget forskelligt, hvor meget Verdensmålene fylder for forskellige kirkelige organisationer. Som religiøs organisation bliver man heller ikke altid tænkt ind i samfundsmæssige projekter, som ikke er religiøst funderede, og det er nok også en af grundene til, at man ikke så ofte deltager. Det kræver en øget nysgerrighed og inddragelse fra begge sider.”

Et eksempel på et tværkirkeligt arbejde med bæredygtighed er Grøn Kirke – et netværk af kirker, menigheder og organisationer i Danmark som gennem konkrete tiltag mindsker belastningen af klima og miljø med formålet om at vise omtanke for Guds skaberværk. For at kunne blive registreret som grøn kirke eller grøn kirkelig organisation skal aktører opfylde 25 af 48 punkter i en tjekliste med seks kategorier: værdier og diakoni (bl.a. gudstjenester om klima og natur), forankring af det grønne arbejde, indkøb (bl.a. retningslinjer for madvarer og genbrug), energiforbrug, affald samt transport og udearealer.

TIP

I kan bruge tjeklisten som inspiration til bæredygtig praksis i jeres forening her: www.gronkirke.dk.

→ UNG MOSAIK ANBEFALER

Få inspiration og samarbejdspartnere til jeres verdensmålsarbejde fra mange forskellige typer af organisationer. Undersøg, om I kan bruge kirkelige initiativer som inspirationskilde og inddrag de kirkelige ungdomsorganisationer i partnerskaber og projekter omkring bæredygtig udvikling – også selvom I måske ikke har samarbejdet før.

UNGDOMSRINGEN ARBEJDER MED UNG TIL UNG-UNDERVISNING I REPRODUKTIV SUNDHED I UGANDA

Ungdomsringen er en paraplyorganisation for fritids-, junior- og ungdoms- klubber samt ungdomsskoler i Danmark. Ungdomsringen har ca. 850 medlemsklubber og -ungdomsskoler.

Siden 2000 har Ungdomsringen gennem ungdomsskolen UngOdense og projektgruppen Slænget haft et partnerskab med den ugandiske organisation Straight Talk Foundation (STF). STF er en organisation med omkring 800 børne- og ungdoms klubber i Uganda på både folkeskole- og gymnasieniveau. Igennem partnerskabet har Ungdomsringen og STF arbejdet med oplysning til ugandiske unge omkring seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR). Dermed lægger partnerskabets fokus sig tæt op ad delmål under Verdensmål 3 om *Sundhed og trivsel* og under Verdensmål 5 om *Ligestilling mellem kønnene*. I nogle dele af landet har unge ugandere meget begrænset adgang til viden om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, og det kan være et sensitivt emne at tale om. Derfor har partnerne haft god erfaring med ung til ung-undervisning, hvor unge, som gennem træning har fået viden om emnet, underviser andre unge. Det giver nemlig et trygt rum at lære i.

Allan Hejnfelt, ansat i UngOdense, fortæller:

"I 2019 afholdt partnerskabets ungdomsledere en træning for en række unge fra ca. 200 ungdoms klubber i Uganda om bl.a. seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Inden træningen havde vi testet de unges viden om emnet, og den var meget begrænset – særligt hos pigerne. Efter træningen testede vi deres viden igen, og andelen af korrekte svar var steget væsentligt. Deres viden om SRSR var altså væsentlig forbedret. Derfor skulle de unge tilbage og undervise deres klubkammerater om emnet. Nogle måneder senere besøgte vi to af ungdomsklubberne for at se, hvordan ung til ung-undervisningen var gået. I klubberne testede vi tilfældige unges viden om SRSR, og andelen af korrekte svar var ligeså høj, som de trænede unges var efter deres træning. De trænede unge havde altså undervist de andre unge klubmedlemmer så grundigt, at medlemmerne nu vidste ligeså meget om SRSR som de unge, der modtaget træning fra os. Det er virkelig peer-to-peer, der virker!"

Over tid har partnerne fået et bredere fokus. Foruden SRSR samarbejder partnerne om at understøtte unges *life skills*, dvs. deres viden og handleevne til at skabe hele, gode liv.

→ UNGDOMSRINGEN ANBEFALER

Verdensmålene er en bred dagsorden med fokus på hele vores verden. Tænk dette ind i jeres på verdensmålsprojekter og -aktiviteter. Hav fokus på unges hele liv - deres sundhed, uddannelse, miljø og rettigheder - og understøt deres handleevne ved at give dem rollen som undervisere, fortalere og rollemodeller. Dette styrker deres *life skills*.

LO UNGDOM OG DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD BRUGTE VERDENSMÅL 11 SOM RAMME FOR FÆLLES KONFERENCE

LO Ungdom blev sammen med FTF Stud den 1. januar 2019 til paraplyorganisationen **Fagbevægelsens Ungdom – Elever, Lærlinge og Studerende**, som repræsenterer ca. 230.000 unge faglige medlemmer. **Danske Studerendes Fællesråd** er landsorganisationen for studerende på videregående uddannelser og repræsenterer ca. 165.000 studerende landet over.

I maj 2018 afholdt LO Ungdom og Danske Studerendes Fællesråd en fælles boligpolitisk konference med navnet *Billige boliger til ét helt liv* med fokus på, hvordan man i Danmarks fire største byer får bygget flere billige boliger. Beslutningen om at lave en konference som et samarbejde mellem LO Ungdom og Danske Studerendes Fællesråd byggede på organisationernes fælles fokus på effekten af stigende boligpriser på studerende, familier og ældres mulighed for at bo i de store byer.

Konferencen var bygget op om Verdensmål 11 om *Bæredygtige byer og lokalsamfund*. Med dette Verdensmål i ryggen oplevede LO Ungdom og Danske Studerendes Fællesråd stor succes med at tiltrække vigtige interessenter, bl.a. repræsentanter fra det daværende Transport-, Bygnings- og Boligministeriet samt Overborgmester i Københavns Kommune, Frank Jensen.

Rasmus Kjeldsmark Jakobsen, frivillig i Fagbevægelsens Ungdom (tidl. LO Ungdom), fortæller:

“Jeg tror aldrig, at vi har haft så vigtige interessenter ude til vores konferencer før. Selvom Verdensmålene ikke fyldte meget på dagen, gav især Verdensmål 11 om Bæredygtige byer og Lokalsamfund alligevel et godt udgangspunkt at diskutere problematikken om de stigende boligpriser ud fra.”

Konferencen er både et eksempel på, hvordan Verdensmålene kan rammesætte en given sag, og hvordan sagen kan styrkes af, at flere forskellige organisationer samarbejder. Til konferencen oplevede de to organisationer, at deres indlæg blev hørt, og efterfølgende har især Danske Studerendes Fællesråd fået flere nye samarbejdspartnere.

➔ FAGBEVÆGELSENS UNGDOM OG DSF ANBEFALER

Samarbejd med andre organisationer, som har fokus på nogle af de samme Verdensmål, som I har i jeres forening. Samarbejde er væsentligt, fordi Verdensmålene skal opnås i fællesskab – og samtidig kan man igennem partnerskaber med andre organisationer nå ud til flere mennesker.

OPERATION DAGSVÆRK OPLYSER OM VERDENSMÅLENE GENNEM HUMOR OG DIALOGVÆRKTØJER

Operation Dagsværk (OD) er Danmarks globale elevbevægelse, som arbejder med oplysning om udvikling og globalt medborgerskab til unge på landets ungdomsuddannelser. Organisationen er især kendt for den årlige Dagsværksdag, hvor elever landet rundt arbejder én dag for at samle penge ind til et internationalt udviklingsprojekt, som eleverne selv har været med til at udvælge.

OD har arbejdet med Verdensmålene siden 2015, hvor organisationen fandt ud af, at Verdensmålene var en god ramme for at sætte internationalt udviklingsarbejde på dagsordenen hele året rundt og ikke kun på Dagsværksdagen. For OD har humor og dialog været nøgleredskaber til at gøre Verdensmålene mere relaterbare for danske unge. Humor er blandt andet kommet til udtryk i organisationens Tinder-kampagne, som **Charlotte Hedevang Nielsen**, tidligere kampagneleder hos Operation Dagsværk, fortæller om her:

“For at vi kunne bruge Verdensmålene som værktøj, blev vi nødt til at finde en måde at få unge mennesker til at kende dem på. Hos Operation Dagsværk valgte vi en tilgang med humor, hvorfor første verdensmålsmateriale blev en Tinder-kampagne, hvor man kunne læse om Verdensmålene gennem matches og samtaler. På den måde blev globale perspektiver italesat ud fra en platform, som unge kender fra hverdagen. Tinder-kampagnen blev produceret i fysisk format til forskellige arrangementer og udgivet online, så eleverne selv kunne pynte deres opslagstavler og toiletter med vigtige og sjove budskaber.”

For at understøtte oplysningen om Verdensmålene til unge har Operation Dagsværk lavet en række dialogværktøjer. Organisationen har blandt andet produceret verdensmålstatoveringer og et verdensmålslykkehjul, som man kan quizze ud fra og bruge tatoveringerne som point. Lykkehjulet har været en stor succes og er også blevet udlånt til andre organisationer og arrangementer. Senest har OD lavet såkaldte *verdensmålsnippere*, som er et dialogværktøj til at igangsætte samtaler om problemstilling er relateret til Verdensmålene. Organisationen har også lavet en verdensmålsjulekalender, hvor modtageren hver dag får et tip til at leve bæredygtigt i hverdagen.

TIP

Operation Dagsværks verdensmålsværktøjer kan findes i ressource rummet på od.dk/undervisning/dhaka/operation-verdensmaal/operation-verdensmaal.

→ OPERATION DAGSVÆRK ANBEFALER

Husk at tale om Verdensmålene på en måde og sætte dem i en kontekst, som unge og medlemmerne i jeres organisation forstår og kan relatere til. De første skridt mod at nå Verdensmålene er, at alle forstår, hvad de handler om – kun på den måde bliver Verdensmålene meningsfulde.

VIL DU VIDE MERE?

LINKS

- [Sustainabledevelopment.un.org](https://sustainabledevelopment.un.org) – Få meget viden på FN's primære vidensplatform for Verdensmålene.
- [Verdensmaal.org](https://www.verdensmaal.org) – Læs om Verdensmålene og delmål, nyheder, kommunikationsmateriale, status for Danmarks arbejde med Verdensmålene og væsentlige officielle dokumenter fra FN og Danmark.
- [Verdensmaalene.dk](https://www.verdensmaalene.dk) – Find undervisningsmateriale og kommunikationsmateriale, danske og internationale verdensmålsrapporter og inspiration til handling.
- [Verdens Bedste Nyheder](#) – Bliv inspireret over mediets konstruktive journalistik, der sætter fokus på verdens fremskridt.
- [iLoveGlobalGoals.org](https://www.iloveglobalgoals.org) – Opdag en onlineplatform med fokus på at sprede budskabet om Verdensmålene

VIGTIGE RAPPORTER OG ANDET

- [Meaningful Youth Participation towards 2030 and beyond](#) - Engelsk rapport om unges bidrag til Verdensmål og meningsfuld ungeinddragelse lavet af DUF i 2019
- [Report for Voluntary National Review – Denmark's implementation of the 2030 Agenda](#) (januar 2017)
- [Sustainable Development Report](#) – FN's årlige status på verdensmålsimplementeringen i verden (inkl. SDG Index og Dashboard Report)
- [Global Sustainable Development Report 2019](#) – Rapport med global status på verdensmålsimplementeringen, som udgives hvert fjerde år, og i 2019 er skrevet af uafhængig ekspertgruppe på 15 forskere fra hele verden
- [Verden 2030: Danmark's Udviklingspolitiske Strategi](#) (fra januar 2017)
- [Youth leading the world 2030: A review of Danida's youth-related engagements](#) (januar 2017) – 19 anbefalinger til hvordan unge bidrager til Danmarks udviklingsarbejde frem mod 2030
- [Handlingsplan for FN's Verdensmål](#) – Danmarks opfølgning på FN's Verdensmål (marts 2017)

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd er en service- og interesseorganisation for landsdækkende børne- og ungdomsorganisationer. DUF fremmer unges deltagelse i foreningslivet og demokratiet

DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd

Scherfigsvej 5

2100 København Ø

Tlf.: 39 29 88 88

duf@duf.dk